

تورهای صنعتی

سیزدهمین نمایشگاه بین‌المللی شارجه در سال گذشته آخرین روزهای برپایی خود را می‌گذراند، و ایرانیان شرکت‌کننده در آن نمایشگاه خود را برای بازگشت به میهن آماده می‌کردند، که در یکی از روزهای پایانی، تعاونی ماشین‌ساز و فلزتراش شهر ری، قرارداد ساخت ماشین‌آلات سنگبری و ملزومات آن را با یک شرکت در شارجه به امضا رساند، تا پس از ساخت آن را در رأس الحسیمه نصب نماید. صرف‌نظر از قیمت دستگاهها و جمع مبلغ آن (بیش از یک میلیون درهم) آنچه اهمیت داشت اعتماد به نفس کارشناسان و مدیران این تعاونی و شرکت سازنده ایرانی بود که به مصاف بیش از نیم قرن سابقه، تجربه و تبلیغات ایتالیایی‌ها می‌رفتند. نتیجه این مصاف چنین بود که: در تیرماه گذشته اولین محموله این ماشین‌آلات صادر شد. و آخرین بخش ماشین‌آلات سنگبری و سنگ‌سای نیز تا پایان سال صادر می‌شود.

اصطلاح زیبای «تورهای صنعتی» در یکی از نشستهایی که با اعضا هیات مدیره شرکت تعاونی صورت گرفته بود، عنوان شد و گزارشگر «گزارش»، در پی تفسیر تورهای صنعتی بر آن شد تا از اعضا هیات مدیره تعاونی ماشین‌ساز و فلزتراش شهر ری مدد بگیرد. حاصل آن دست‌نوشته‌ای شده است که در زیر ملاحظه می‌کنید.

اشخاص و صنعتگرانی که در این مصاحبه شرکت کرده بودند و البته در تکمیل آن نیز ما را یاری رساندند عبارتند از: آقای گرگین آراکلین آبراهامیان، آقای عزیزالله باغی، آقای غلامعباس نیازی، آقای منصور نیک‌رویان

بازدیدهای علمی صنعتی در سالهای قبل از انقلاب و به دلیل ثابت بودن تقریبی ارزش دلار و ریال، هر فرد علاقمند، با مراجعه به یکی از آژانسهای مسافرتی و پرداخت مبلغی کمتر از ۱۰ هزار تومان، یک مسافرت ۱۰ الی ۱۲ روزه را به یکی از کشورهای اروپایی صاحب صنعت، همراه با اقامت و بلیط نمایشگاه موردنظر، انجام می‌داد. بعد از جنگ و از طرف دیگر پس از افزایش ارزش دلار در مقابل ریال، رابطه بسیاری از صنعتگران ایرانی با دنیای خارج قطع شد، یعنی صنعتگران ایرانی به مدت ۱۱ سال، تقریباً از دنیای خارج و پیشرفت تکنولوژی آن در زمینه ماشین‌سازی بی‌خبر بودند. مهمترین که مطالعه کتابها و کاتالوگهای ساخت یا نحوه آزمایش ماشین‌ها و دستگاهها به زبان اصلی برای همه صنعتگران کشور ممکن

نیست و با توجه به اینکه جهان امروز، جهان ارتباطات است، برپایی نمایشگاهها، مراسم بازدید از کارخانه‌ها و صنایع تولید شده، می‌تواند نقش موثری در پرورش استعدادها و خلاقیت‌های کارگران صنعتی، مدیران و کارشناسان صنایع در نهایت، قشر صنعتگر کشور داشته باشد. اما امروزه تنها هزینه خروج از کشور، افزون بر مبلغ ۲۵۰ هزار ریال می‌شود، هزینه بلیط‌های (خارج از مسیر پرواز هما) اقامت در هتل، صرف غذا، بلیط نمایشگاه و احتمالاً خرید نمونه‌هایی از بعضی از قطعات و دستگاههای مورد نظر، گاهاً به ۱۰۰۰ الی ۲۰۰۰ دلار می‌رسد. به این ترتیب یک کارشناس و صنعتگر، با درآمدی معین، چنانچه علاقمند به شرکت در یک نمایشگاه و یک بازدید از کارخانه سازنده، ماشین‌آلات، هزینه‌ای نزدیک به ۴ میلیون ریال را باید متقبل شود.

با دانش جهانی همگام شویم

یکی از اعضا هیات مدیره ماشین‌ساز و فلزتراش شهرری که از بخش طراحی اتومبیل مرسدس بنز در آلمان غربی بازدید کرده بود، ضمن مقایسه پیشرفت صنعتی در غرب و دورماندن صنعتگران ایرانی از تحقیقات انجام شده و ماحصل آن در زمینه تولید گفت: برای قالب‌سازی یک کاپوت اتومبیل سواری، که در ایران بین ۳ تا ۴ سال وقت صرف می‌شود، کامپیوتر در مدت ۴ ساعت با انجام تمام مراحل طراحی، مشکلات را حل می‌کند، اما در ایران تولیدکنندگان و صنعتگران با امکانات و لوازم مستهلک شده، فرسوده و غیراقتصادی مربوط به ۲ الی ۳ دهه قبل کار می‌کنند و مسلماً بازدید از نمایشگاهها می‌تواند در بهره‌گیری بهتر و شایسته‌تر از مواد اولیه و امکانات برای تولید و عرضه محصولات و صنایع بهتر کمک نماید. وی تاکید کرد هدف از طرح این موضوع، کامپیوتری کردن سیستم تولیدات صنعتی نیست، بلکه منظور اشاره به فاصله پیشرفت است.

نتایج بازدیدهای صنعتی

یکی دیگر از اعضا این تعاونی که بیش از ۲۰ مورد جهت بازدید از نمایشگاهها، به خارج کشور رفته است پس از یک بازدید در ایتالیا، موفق شده است دستگاه برش سنگهای ۷ سانتی را در ایران تولید کند. وی که اولین بار این دستگاه را تولید و عرضه کرده است می‌گوید: امروز ۵۰ نفر چنین دستگاهی را تولید می‌کنند، اما قبل از ساخت این دستگاه در ایران، بسیاری معتقد بودند دستگاه را باید وارد کنیم. عضو

دیگری از این تعاونی، دستگاههای ساب و صیقل اتوماتیک را در یک نمایشگاه و پس از دیدن یک سیستم مناسب و با تغییراتی در سیستم دستگاه، (با توجه به بافت سنگ ایران) تکمیل کرده است.

در مقام دنیا، اکثر صنعتگران و حتی مخترعین با تکمیل کار یکدیگر، سعی در تولید محصول جدیدی دارند، و این ممکن نیست مگر با برگزاری «تورهای صنعتی». در کشوری مانند چین یا آلبانی که تا پیش از این، آزادی مسافرت به خارج برای مردم آن (از لحاظ دیدگاههای سیاسی) مقدور نبود، نتایج صنعت و تولیدات صنایع آن در مقایسه با سایر کشورها معلوم است.

بحمدالله درج. ا. ا. حتی در اولین ماههای پس از پیروزی انقلاب اسلامی مسافرت به خارج و دیدار از نمایشگاهها برقرار بود اما اختلاف نرخ ریال و دلار و کمبود امکانات، مانعی است بر سر راه افزایش «تورهای صنعتی».

در مجموع به نظر نمی رسد در برنامه ۵ ساله از محل ۱۸ میلیارد صادرات غیرنفتی، بتوان بخش زیادی از آن را با صادرات خشکبار، فرش و میوه تامین کرد و البته این محصولات، با وجود مرغوبیت جایگزین نفت نیز نمی شوند. چرا که برای مصرف کنندگان خارجی، خشکبار و فرش و میوه یک کالای استراتژیک و ضروری نیست. اما بهبود افزایش تولیدات صنعت، اولاً به معنای رسیدن به خودکفایی است و ثانیاً راه جدیدی را در صادرات صنعتی باز می کند زیرا صنعت امروز، بخش مهمی از زندگی کشورها را تشکیل می دهد.

ارتباط بیشتر با پیشرفت های صنعتی جهان

باتوجه به این مسایل، رسیدن به خودکفایی و صادرات صنعتی ممکن نیست، مگر با حمایت دولت در تهیه و تدارک امکانات، از آن جمله:

- ایجاد تورهای صنعتی و دادن سهمیه به صنوف تولیدی و صنعتگران کشور.

- برگزاری نمایشگاههای صنعتی در داخل و خارج کشور (نمایشگاههای تخصصی)

- شرکت صنعتگران کشور در سمینارها و کنفرانسهای خارج.

- ایجاد مراکز اطلاعات صنعتی و بانک اطلاعات صنعتی، برای عرضه آخرین اطلاعات و گزارشها به صنعتگران.

- برنامه ریزی بازدید از کارخانه های

ما باید

تجربه و دانش خود را

با دیگران درآمیزیم

و در جهان امروز سهمی از

پیشرفت های بشری را به خود

اختصاص دهیم.

کشورهای خارجی (بخصوص در مواردی که دولت، اقدام به خرید کالای صنعتی یا ماشین آلات از خارج می کند، می تواند کارشناسان صنعتی را نیز جهت بازدید و تأیید تولیدات به همراه هیات دولتی به کشور مورد نظراعزام کند).

- تسهیلات لازم جهت وارد کردن نمونه کالای ساخته شده، مواد یا قطعات لازم (یکی از اعضا تعاونی با ۲۷ سال سابقه صنعتگری، در بازگشت از یک نمایشگاه چند قطعه ابزار فرز را با خود به ایران آورده بود، وی ساعتها در گمرک فرودگاه در انتظار کارشناسی بود که بتواند تشخیص دهد این کالای نمونه قاچاق است یا نیست و بعد از آن شامل مقررات می شود یا خیر، درحالی که دیگران با چمدانهای انباشته از کفش و لباس فرنگی به راحتی گمرک را پشت سر می گذاشتند).

- تامین ارز برای خرید کتاب، کاتالوگ، فیلم و همچنین برای چاپ کاتالوگ و کتاب به نرخ دولتی برای صنعتگران.

نحوه ارائه تسهیلات برای

بازدیدهای صنعتی

ما در جمع بندی گزارش، نظر تعاونی ماشین ساز و فلز تراش را، در مورد ایجاد تسهیلات، برای برپایی تورهای صنعتی جویا شدیم. اعضا تعاونی معتقد بودند: «دولت باید با محاسبه هزینه های برون مرزی بازدید از نمایشگاهها و تعیین میانگینی برای آن، اولاً مشخص کند یک بازدید چه هزینه هایی را دربردارد. ثانیاً باتوجه به تعداد اعضا هر صنف یا تعاونی تولیدی و صنفی و صنعتگران بزرگ به ۲ الی ۳ درصد اعضا اجازه دهد که برای نمایشگاههای مختلف ثبت نام کنند.

به راستی باید هزینه های تحقیقات و بازدیدهای علمی و صنعتی، در سرفصل بودجه ها به عنوان کسب دانش علمی و تکنولوژی قرار گیرد. حتی ۲ در هزار مصروف (که از کارخانجات و کارگاهها اخذ می شود تا صرف تحقیقات بشود) می تواند در این زمینه کمک کند.

ما منتظریم تا مجموعه دولت و وزارتخانه های متولی صنعت به این مهم، به دیده بصیرت و بررسی بنگرند و ما آماده طرح نظرات آنها هستیم. تورهای صنعتی (بازدیدهای صنعتی)، سیاحتی ضروری است که سوغات هدیه آن، انتقال دانش و تکنولوژی است ما باید تجربه و دانش خود را با دیگران درآمیزیم و در جهان امروز سهمی از پیشرفت های بشری را به خود اختصاص دهیم.

